

HISTÓRIA: Najstrašnejšia zbraň starého Ríma mu niekoľko storočí zabezpečovala “svetovládu”

- CZ24 News | 6. února 2023

„Navštívte“ teraz so mnou Rímsku ríšu a jej povestné, nepriateľmi všade obávané légie. Len vďaka im existovala táto ríša viac ako 2000 rokov. Legionári boli prvými vojakmi z povolania v dejinách a Rím tak disponoval pravidelnou armádou, schopnou okamžitých zásahov kdekoľvek.

Boli najelitnejšími bojovníkmi celej antiky a ani v stredoveku ich disciplínou a dokonalou organizovanosťou a bojaschopnosťou žiadna armáda nepredstihla.

Legionárom sa však nemohol stať hocikto.

Výber bol veľmi prísny a výcvik neúprosne tvrdý a trval 5 až 6 mesiacov.

Rímsky senát na to vyhradil každoročne veľmi vysoké sumy.

Pri uchádzaní sa o povolanie legionára musel mať dotýčný aspoň 17 rokov, nesmel mať viac ako 25 rokov a nesmel byť menší ako 175 cm, čo v tých časoch bola impozantná výška. Vo veľkej väčšine prípadov boli adepti na legionárstvo vo veku 17 až 20 rokov. Museli byť štíhli a mať svalnaté telo a museli mať výborný zrak i sluch. Všetko bolo prísne kontrolované a preskúšané vojenskými lekármi a legionárskymi centuriónmi. A bez znalosti čítania a písania sa legionárom nemohol stať nikto. Pôvod a rod nehrali však žiadnu rolu. Legionárom sa mohol stať každý rímsky občan, ak spĺňal požadované podmienky.

Po prijatí za legionára sa konala prísna vojenská prisaha.

Dôležitou vlastnosťou légii bola ich schopnosť k rýchlemu presunu

Legionári dokázali v plnej zbroji – každý z nich s 30 kilami výstroje na chrbte – prejsť za 5 hodín vzdialenosť 36 kilometrov.

Stratégia légii bola jednoduchá, ale účinná: Šíriť strach a dokonale takticky vedieť využiť moment prekvapenia.

Légie boli najdokonalejšou zbraňou antiky a boli pokladané za neporaziteľné

Rím si vybudoval armádu legionárov, ktorá mala neobyčajne vysokú a účinnú údernú silu. Legionári cvičili každý deň a udržiavali sa v kondícii, keď nebojovali. Z légii vychádzal strach a hrôza, a to malo za cieľ vyháňať sa bojom ako to len bolo možné. To znie ako paradox, lebo všeobecná predstava o légiiach je tá, že boj doslova vyhľadávali. Pravdou je opak – légiam stačilo, že demonštrovali obrovskú silu už len svojou existenciou a prítomnosťou a nepriateľa tak veľmi často zastrašili aj bez boja. Rafinované bolo aj to, že na územiach nepriateľov mali platených ľudí, príslušníkov nepriateľského etnika, ktorí šíрили o légiiach rôzne hrôzostrašné fámy, a tak rozbíjali morálku a odhodlanie proti Rímu bojovať.

Tak bola ušetrená energia, výdavky i životy legionárov. Légie bojovali len v prípadoch nevyhnutnosti.

K stratégii Ríma patrilo predovšetkým zvyšovanie moci a súčasne nasadenie légii minimalizovať.

Légie signalizovali nepriateľovi všade veľmi výraznou rečou:

Môžeme ťa všade rýchlo zničiť, disponujeme na to všetkým tým, čo ty nemáš a čo nikdy nedokážeš. V ničom sa nám nevyrovnáš.

Ak sa ale generáli légii rozhodli, že boj je nevyhnutný, tak nepoznali milosrdenstvo, ani zľutovanie. Niekoľko málo rozhodujúcich bitiek, ktoré légie zviedli víťazne, stačilo na to, aby dobyli pre Rím nové a nové obrovské územia a aby nepriateľov oslabili na mnoho rokov.

Za čo ale bojovali legionári naozaj?

Nie za cisára, nie za rímske mestá, ale za zachovanie a rozširovanie rímskeho spôsobu života. V Rímskej ríši sa žilo dobre. Všetky základné životné potreby boli pre občanov zabezpečené za veľmi málo peňazí. To bol v porovnaní s krajinami barbarov absolútny luxus.

Práve z tohto dôvodu sa snažili preniknúť do Rímskej ríše a nie preto, aby ju zničili, ale aby sa stali jej súčasťou. Celé stáročia zadržovali légie na hraniciach ríše ich nápor.

Kolko ale mal Rím legionárov?

Nebolo to nadmerne veľa, ako sa všeobecne myslí. Sú záznamy z čias cisára Caligulu, ktoré hovoria, že na všetkých hraniciach Ríma bolo dohromady okolo 130 000 legionárov a tzv. pomocných 250 000 vojakov. Okrem nich bolo ešte päť légii v meste Rím a v jeho okolí ako rezerva. To bolo všetko. Jedna légia mala 6000 legionárov.

Legionári boli dobre platení, dobre živení a mali k dispozícii perfektné lekárske zaopatrenie – zadarmo. Po skončení služby, ktorá trvala 25 rokov, dostávali od štátu veľmi dobrú penziu a za odmenu aj veľký kus zeme, kde sa mohli usadiť.

To všetko bolo hradené zo štátnej kasy a tá sa plnila daňami, ktoré do nej vtekali veľkým prúdom z celej ríše i zo všetkých provincií.

Základom skvelej bojaschopnosti légii bola – akože inakšie – dokonale rozvinutá vojnová industria, ktorá produkovala zbrane a celú potrebnú výstroj pre legionárov. Rímske zbrane boli povestné a technicky na vysokej úrovni a zabezpečovali Rímu na stáročia neporaziteľnosť a svetovú slávu a samozrejme obrovské bohatstvo.

Impozantné stopy starého Ríma možno obdivovať aj v Nemecku, a to najmä pozdĺž Rýna, kde takmer všetky mestá boli založené Rimanmi – Kolín, Koblenz, Mainz a početné ďalšie.

Kedykoľvek môžem, tak putujem po týchto stopách a sa stále učím a dozvedám niečo nové o starom Ríme, a to napriek tomu, že už veľmi veľa o ňom viem. Fascinuje ma od detských rokov.

Do Rímskej ríše zahrňam aj Byzanciu – pokračovateľku Východorímskej ríše.

AUTOR: Roman Bednár

[ZDROJ](#)